

پیمان کاهش متقابل قدرت نظامی میان ایران و روم

۲۹ خرداد ۱۳۹۴ ساعت ۱۳:۲۷

یزدگرد یکم شاه وقت ایران از دودمان ساسانی، بانی شهر یزد که مردی صلح طلب بود در نخستین سال پادشاهی خود (و در بهار سال ۴۰۰ میلادی) و پس از اطمینان از اینکه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی نهایی است تصمیم گرفت ضمن ارسال پیامی به قسطنطنیه، از فلاویوس آرکادیوس امپراتور روم شرقی بخواهد که دو ابرقدرت به یک نسبت از شمار نیروهای نظامی خود بکاهند و از مسابقه تسلیحاتی که برای هر دو کشور هزینه سنگین داشت دست بردارند.

یزدگرد یکم شاه وقت ایران از دودمان ساسانی، بانی شهر یزد که مردی صلح طلب بود در نخستین سال پادشاهی خود (و در بهار سال ۴۰۰ میلادی) و پس از اطمینان از اینکه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی نهایی است تصمیم گرفت ضمن ارسال پیامی به قسطنطنیه، از فلاویوس آرکادیوس امپراتور روم شرقی بخواهد که دو ابرقدرت به یک نسبت از شمار نیروهای نظامی خود بکاهند و از مسابقه تسلیحاتی که برای هر دو کشور هزینه سنگین داشت دست بردارند. فکر تقسیم امپراتوری روم از امپراتور دیوکلتیان در سال ۲۸۴ میلادی است ولی این کار با اینکه هر چند وقت یکبار صورت عمل به خود می گرفت تا سال ۳۹۵ میلادی نهایی نشده بود و تئودوسیوس یکم (تئودوسیوس بزرگ) در آخرین ماههای عمر اقدام به نهایی ساختن این تقسیم کرد. اروسها در دهه سوم قرن ۲۰ مرتکب این اشتباه شدند و امپراتوری روسیه را قسمت کردند و به صورت جماهیر درآوردند. نهایی کردن تقسیم امپراتوری روم برای این بود که دست کم بخش شرقی آن حفظ شود زیرا که امپراتوری روم در غرب (اروپای غربی و مرکزی) دچار مشکلات جدی از سوی ژرمن ها (اقوام آلمانی) و هون ها شده بود و نسبت به بقاء طولانی آن تردید بود. یزدگرد یکم با توجه به این احوال، تصمیم به طرح پیشنهاد کاهش متقابل نیروی نظامی گرفت. پس از تایید تصمیم یزدگرد در نشست بزرگان ایران و موبد موبدان (روحانی ارشد)، این تصمیم به صورت پیشنهاد در پیامی به امضای یزدگرد یکم به قسطنطنیه ارسال شد. پیام یزدگرد در متن خود تاریخ یکم می سال ۴۰۰ را داشت [طبق اسناد آرشیو شده روم شرقی که در نیمه قرن پانزدهم از قسطنطنیه به رم انتقال یافته، آرکادیوس امپراتور روم شرقی ۲۴ می همان سال (سال ۴۰۰ میلادی و سه روز پس از دریافت پیام یزدگرد) به پیشنهاد ایران پاسخ نوشت و با این استدلال که آن امپراتوری در منطقه دانوب، یونان و مصر دارای معاند است آن را نپذیرفت ولی قول داد که تا زنده باشد خواهد کوشید که به قلمرو ایران تعرضی صورت نگیرد. به این ترتیب رقابت نظامی و مسابقه تسلیحاتی دو قدرت ادامه یافت ولی اعتماد متقابل دو پادشاه تا سال ۴۰۸ که آرکادیوس درگذشت باقی ماند. همین اعتماد سبب شده بود که آرکادیوس پسر خردسال خود تئودوسیوس را تحت حمایت یزدگرد قرار دهد تا به سن رشد برسد - کاری که قبلا سابقه نداشت. تئودوسیوس بعدا به نام تئودوسیوس دوم امپراتور روم شرقی شد.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۵۴۷/میان-نظامی-قدرت-مقابل-کاهش-پیمان/۲۰۵۴۷>